

Del vell Faió a la Pobla de Massaluca creuant el Matarranya

Equip CETA

Per anar a la Pobla hem iniciat la passejada a les rodalies del vell Faió, enaiguat l'any 1967 per l'embassament de Riba-roja, doncs ens atreia conèixer la imatge del riu Matarranya vessant les seves aigües al pare Ebre. Aquest paratge de ribera, poc conegut del terraltencs, recomanariem que fos més visitat per la gent de la nostra comarca, ja que posseeix atractius ben particulars que justifiquen un viatge per aquests entorns de la Pobla. El Matarranya és un riu veí nostre i ens cal saber on va a parar.

Reculem a finals de l'any 1967: la matinada del 18 de novembre, els veïns de Faió es despertaren alarmats en veure com les aigües començaven a inundar el poble, i el dia 21 del mateix mes tot Faió quedà enaiguat, obligant els darrers faiotencs a marxar amb els estris que pogueren salvar i anar a refugiar-se al nou Faió, edificat a l'entorn d'uns ermassos, cent metres per damunt del riu. Actualment el Faió vell està del tot inundat, l'únic testimoni de la seva existència el tenim al campanar de l'església renaixentista de Sant Joan, arropada sota els estreps inamovibles del castell del poble.

Faió inundat

L'entorn de l'antic Faió causa una certa angouxa després d'haver-nos documentat (1) de les increïbles vicissituds sofertes pels darrers habitants del lloc, els quals es negaven a abandonar la llar dels seus avantpassats per anar a viure a un nou poble encara a mig acabar, lluny del seu riu i les magnífiques hortes. Les aigües de la presa de Riba-roja ho negaren tot: cases,

Aiguabarreig Ebre-Matarranya

EL CETA VISITA LA POBLA DE MASSALUCA

vies del tren, magatzems i camins. Tot ha quedat negat per sempre més, desapareixent així els testimonis d'aquell Faió minaire que exportà més de dos milions de tones de lignit en el decurs dels anys 1914 a 1918, i continuant l'exportació de carbó fins que fou inundada i tancada la mina principal, la "Ribereña".

Els llaguts baixaven per l'Ebre fins Faió, carregant el carbó amb una gran grua als vagons del tren. Set vies dobles atenien els carregaments de lignit, competint amb el transport per carretera.

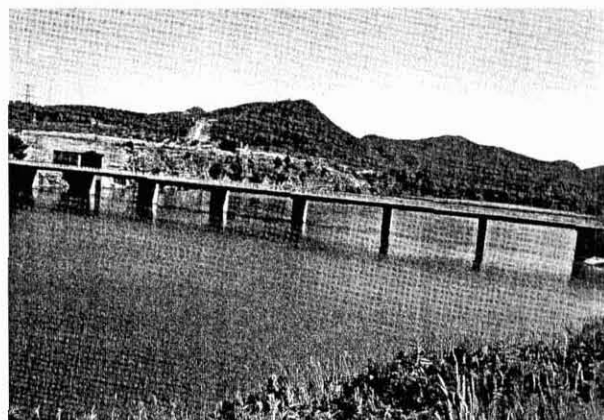
Deixem enrere el passat per situar-nos a l'aiguabarreig del Matarranya amb l'Ebre. Des de la riba esquerra del Matarranya, a la cota 90, anem buscant el millor lloc on fotografiar la unió dels dos rius, tenint a l'altra riba les Costes de Serós, ja en terme de la Pobla; per damunt de tot, destaca el Cap de la Costa de la Pobla, a 328 m. Retornem a Faió per una petita carretera amb magnífiques panoràmiques envers els dos rius; arribats al poble, la carretera procedent de Mequinensa ens conduirà en 3 kms. al pont del riu Matarranya, passant abans per la Costa i els Bugarrets. Passat aquest llarg pont de sis pilars es trepitja terra catalana, del terme de la Pobla de Massaluca. A menys d'un km. està l'estació de la RENFE de la Pobla-Faió, molt utilitzada per la gent de la Pobla. Nosaltres decidim pujar al poble per carretera, que en 8 km. ens conduirà al nostre destí seguint les corbes inacabables d'aquest 275 metres de desnivell en un tram tan curt. Deixem la Vall Mala a ponent i la Vall de

Molins a llevant, entrant a la Pobla pels Plans del Cementiri. Val a dir que la visita a l'aiguabarreig dels dos rius esmentats ha estat una experiència alligadora.

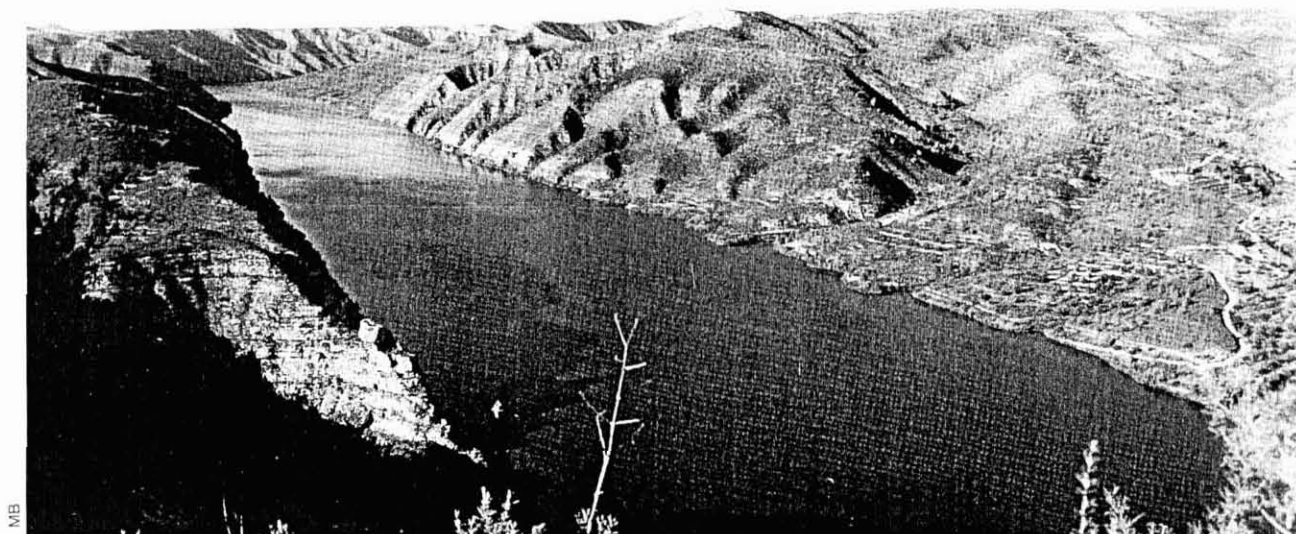
*Es recomana la lectura del llibre *Fayon. Imágenes y palabras* de Francisco Carlos Solé Llop, editat pel Grup Cultural Caspolino. Casp, 1984.*

Aiguabarreig Matarranya-Ebre

Viaducte damunt el Matarranya

El Pare Ebre